

Ministerie van Defensie
DG Beleid
t.a.v. LTKOL 5.1.2.e
Postbus 5.1.2.e
5.1.2.e 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

ons nummer covm-gzr-26-001
datum 19 mei 2026
betreft reactie concept Instellingsbesluit COVM

Geachte 5.1.2.e

De COVM's van Volkel, Gilze – Rijen en Woensdrecht hebben van u eind maart een concept Instellingsbesluit mogen ontvangen voor hun COVM. In uw begeleidend schrijven vraagt u de leden van de COVM's om een reactie hierop.

Reactie Instellingsbesluit

Door de individuele COVM's is in hun voorjaarsoverleg hierbij stil gestaan en is de leden verzocht om eventueel een reactie hierop te geven. Vanwege de reacties die zijn binnengekomen in de Brabantse COVM's van Gilze -Rijen, Volkel en Woensdrecht, hebben de Brabantse COVM's ervoor gekozen om de reacties op het Instellingsbesluit te bundelen en deze gezamenlijk aan u aan te bieden.

In de bijlage treft u deze gezamenlijke reactie aan. Deze is per artikel verwoord waarin de betrokken partij per punt is vermeld.

Vervolg

De COVM van Gilze - Rijen, Volkel en Woensdrecht vragen u om de vernoemde opmerkingen en suggesties te verwerken in de definitieve Instellingsbesluiten.

Wij vragen u daarnaast om ons bij het verdere verloop van de actualisering van de Instellingsbesluiten te betrekken.

Hoogachtend,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e *COVM Gilze - Rijen, Volkel en Woensdrecht*

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Reacties vanuit COVM Gilze – Rijen, COVM Volkel en COVM Woensdrecht op het ontvangen concept van het vernieuwde instellingsbesluit.

Concept Instellingsbesluit

Artikel 1 Begripsbepalingen

COVM Woensdrecht

ASC: Wellicht toevoegen van de definities:

- 'beperkingengebied': staat wel in de Toelichting, art. 3, namelijk IHCS en funnel;
- en van 'omwonende': een persoon woonachtig binnen het beperkingengebied van de luchthaven.

Artikel 2, instelling, taak en doelstelling

COVM Volkel

5.1.2.e De doelstelling komt niet aan de orde en dat lijkt me een omissie. Ik ben zo vrij een voorzet te doen:

"De commissie beoogt een platform te zijn binnen de milieucontouren van de vliegbasis waarop overheden en burgers op gestructureerde wijze met de luchthaven informatie uitwisselen over de milieubelasting van de luchthaven".

Artikel 2, lid 2 sub a

COVM Woensdrecht

ASC: Aandachtspunt: vanuit de Wet luchtvaart gaat het in het COVM van oudsher alleen over luchtgebonden activiteiten. Door de voorgestelde bredere definitie te hanteren, is een mogelijke aanpassing (verwacht), dat andere milieubelastende activiteiten ook in het COVM behandeld moeten worden.

Artikel 2, lid 2 sub b

COVM Volkel

5.1.2.e Het verstrekken van informatie en het geven van voorlichting ... inzake milieuaspecten ... Dit is ruim geformuleerd en lijkt mij primair een taak van Defensie dan wel de luchthaven zelf. De bijdrage daaraan vanuit de COVM zou m.i. beperkt moeten blijven tot de informatie waarover de COVM beschikt of kan beschikken, waarbij de beoordeling van die informatie zich beperkt tot het belang van de omgeving en het onafhankelijk oordeel dat de commissie hierover inclusief de adviezen van de commissie.

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Artikel 3. Samenstelling, benoeming en ontslag

Artikel 3, lid 1 sub a COVM algemeen

ACC Volkel, DHC, ASC en door de provincie voor alle drie de COVM's: In 2024 is het Rapport van onderzoeksbureau Andersson, Elffers en Felix met de titel 'Buren van een basis; De rol van COVM's voor Defensie en de omgeving' verschenen. Datum: 1 juli 2024. Referentie: GD60/Eindrapport. In het advies aan de minister in deze is onder andere aanbevolen om over te gaan naar een onafhankelijk voorzitter voor de COVM's.

In het concept instellingsbesluit zien we in artikel 3, lid 1 sub a helaas dat het voorstel om een onafhankelijke voorzitter aan te stellen niet wordt opgevolgd door de staatsecretaris. We zien toch weer 'aanwijzing van een lid tevens voorzitter door het college van Gedeputeerde Staten'. Dit is conform het huidige artikel in de Wet luchtvaart. Dit wetsartikel zou dus gewijzigd moeten worden ten behoeve van een onafhankelijke voorzitter. Tot die tijd kan net als bij vliegbasis Eindhoven gekozen worden voor een proef. Naar aanleiding van de ervaringen kan op termijn de Wet luchtvaart op dit onderdeel gewijzigd worden.

Wij stellen voor om een proef met een onafhankelijk voorzitter te starten voor de COVM's in Noord-Brabant. Dit in het verlengde van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) waar in het kader van een proefcasus ook gekozen is voor een onafhankelijk voorzitter. En waar goede ervaringen zijn met de huidige voorzitter (Staf Depla) die recent herbenoemd is voor een termijn van vier jaar.

COVM Volkel

5.1.2.e Het voorzitterschap wordt naar mijn mening prima ingevuld door NB. Wat mij betreft hoeft dit niet te veranderen. In de vergadering pleitte NB echter voor een onafhankelijke voorzitter. Niet duidelijk werd wie dat dan zou moeten zijn en het zou kunnen leiden tot het inhuren van een voorzitter. Ik ben hiervan echter geen voorstander en zie het als onnodige besteding van overheidsmiddelen. Ik heb de voorkeur voor de huidige oplossing, maar mocht de provincie dit afwijzen dan stel ik voor om de beschrijving algemener te maken (... het college van Gedeputeerde Staten van een provincie in de milieuzone ...) en de provincie Limburg hiervoor te vragen. Een ander alternatief is om aan de leden te vragen wie dit voorzitterschap op zich wil nemen. Een roulerend voorzitterschap lijkt me niet handig omdat dan continuïteit van kennis ontbreekt.

5.1.2.e Voorstel om een onafhankelijk voorzitter te rekruteren die volledig onafhankelijk van de lokale, regionale of provinciale politiek zijn voorzitterschap invulling kan geven. Sollicitatiecommissie kan vanuit de leden van het COVM worden gekozen. Positieve ervaringen zijn opgedaan bij het LEO in Eindhoven.

COVM Woensdrecht

5.1.2.e De benoeming van leden door een onafhankelijke voorzitter is dan wel een punt van aandacht.

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Artikel 3, lid 1 sub c
COVM Volkel

5.1.2.e De tekst kan aangevuld worden met: “twee leden en hun plaatsvervangers voor te dragen door ieder college van ...

Artikel 3, lid 1 sub d & e
COVM Gilze – Rijen

DHC: Vanuit het DHC is H-LVL geen standaard deelnemer aan het COVM. Dit omdat de aard van de vragen die worden dusdanig zijn dat een commandant met een vliegende achtergrond deze prima kan ondervangen. Daarnaast is het de vraag of LVNL deze rol/wens overneemt bij overgang van militaire luchtverkeersleiding naar LVNL daar het capaciteit luchtverkeersleiding kost en het een private partij is die aan tafel wordt gezet bij een bestuurlijk overleg. DHC ziet graag dat er een algemene afvaardiging van Defensie wordt benoemd waarbij de commandant wel expliciet benoemd wordt. Dit kan geformuleerd worden op zo'n manier dat er tenminste drie personen (waaronder commandant) lid zijn vanuit het command - om eventuele zorgen indien er stemmingen zijn in het COVM, weg te nemen. Dit biedt eveneens de commands flexibiliteit om in te vullen hoe men de vertegenwoordiging wil vormgeven. Mocht dit juridisch lastig zijn dan zien we graag dat de omgevingsmanager van het command officieel lid wordt van het COVM. De omgevingsmanagers zijn bij uitstek geschikt om via het communicatiemiddel, wat het COVM is, in contact te staan, blijven en zijn met de omgeving en vertegenwoordigers uit de omgeving die zitten in het COVM. Daarnaast hebben zij eveneens een rol en taak hebben bij de agendavoering van het betreffende COVM om agendapunten aan te dragen en zorg te dragen voor inhoudelijke vulling van betreffende punten.

Artikel 3, lid 1 sub f
COVM Volkel

ACC Volkel: voor nu klopt dit, na reorganisatie wordt dit LVNL en ik denk dat die dan ook deel moeten zijn van het COVM, maar weet niet hoe zij dat zelf zien...

Aanvullend is er nog bureau voorlichting dat altijd een rol speelt en vaak vragen krijgt of beantwoordt, die komt nu niet terug – borgen door lidmaatschap of als adviseur voor de CDT houden?

COVM Gilze Rijen

5.1.2.e In kan me vinden in artikel 3 met de kanttekening dat het praktisch nog wel een punt is om vertegenwoordigers én plaatsvervangers te vinden van de omwonenden. De huidige bezetting is al zorgelijk laat staan dat we ook plaatsvervangers moeten vinden. Het lijkt me nuttig in de volgende vergadering daar per gemeente sluitende afspraken over te maken. Ik kan wel iemand vinden maar is dat in alle gevallen mogelijk? Ik ben ook benieuwd hoe de gemeentelijke vertegenwoordigers daarin staan.

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Het helpt in ieder geval dat een plaatsvervanger (bij aanwezigheid in de vergadering) ook een vergoeding ontvangt als ik het goed heb gelezen.

Voor wat betreft het HHR zou ik bij lid 4 (opnieuw uitschrijven vergadering) duidelijker willen zien in hoeverre daarbij weer 3 weken in acht moet worden genomen. Onmiddellijk uitschrijven zou nu ook kunnen betekenen dat de vergadering wordt gesloten en direct weer wordt heropend waardoor het artikel feitelijk geen nut heeft.

Artikel 3 Lid 1 sub e en f
COVM Woensdrecht

ASC: *Bij zorgen over defensievertegenwoordiging in COVM kan omgevingsmanager, of algemene afvaardiging van Defensie (waardoor Defensie uitkomt op 3 vertegenwoordigers, inclusief commandant) worden beschreven.*

Artikel 3, lid 1 sub g
COVM Volkel

5.1.2.e *In de huidige praktijk speelt dit artikel geen rol en dat gaat goed. De impact van geluid is specifiek voor de luchthaven en tekent de positie van de commissie. Het inbedden van het totaal aan milieuaspecten in de commissie zal de aandacht mogelijk uit balans brengen. Dat wil niet zeggen dat andere milieuaspecten geen rol spelen. De commissie moet uiteraard de mogelijkheid hebben om bij specifieke onderwerpen een milieuorganisatie uit te nodigen voor advies of deelname in een werkgroep. Artikel 6 biedt deze mogelijkheid. Dit kan in voorkomende gevallen consequenties hebben voor de begroting en zal mogelijk ad-hoc oplossingen vragen. Bij generieke milieuaspecten (bijvoorbeeld pfas) heeft afhandeling op een hoger niveau mijn voorkeur.*

Artikel 3, lid 2
COVM algemeen

De Provincie: *Voor ieder lid van de commissie benoemt de voorzitter ten minste één plaatsvervanger, die dezelfde achterban vertegenwoordigt als het te vervangen lid.*

In de praktijk is het vinden van leden niet zo makkelijk, laat staan plaatsvervangende leden. Een harde verplichting is derhalve ongewenst.

Voorstel aanpassing lid 2, toevoegen: "bij voorkeur".

ASC, ACC en DHC: *Met uitzondering van de Defensie onderdelen vertegenwoordiging gezien in sub 1 expliciet benoemd is dat er een vertegenwoordiger benoemd kan worden.*

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Artikel 3, lid 3

COVM algemeen

ACC, ASC en DHC: *Het ACC, ASC en DHC zien graag dat defensieleden uit hoofde van hun functie automatisch lid zijn van de COVM en niet benoemd hoeven te worden. Dat scheelt de bureaucratische werklast van benoemen en ontslaan. Dit raakt ook aan sub 5.*

Artikel 3, lid 5

COVM algemeen

ACC, ASC en DHC: *Het ACC, ASC en DHC zien graag voor Defensieleden dat de zittingstermijn gelijk wordt gesteld aan de functietermijn. Dit past ook bij het automatisch lidmaatschap uit hoofde van de functie.*

COVM Volkel

5.1.2.e *Wij stellen voor om de benoeming te koppelen aan de cyclus van de raadsperioden aangezien doorgaans de wethouders de vertegenwoordigers zijn vanuit de gemeente en na de verkiezingen er de nodige wijzigingen plaatsvinden. Met de vergaderdata zou daar ook rekening mee gehouden moeten worden.*

Artikel 4 Secretariaat en vergaderfaciliteiten

COVM algemeen

Provincie in COVM Woensdrecht, ASC, CLRS: *De provincie CLRS en het ASC stellen voor om een ambtelijk onafhankelijk secretaris aan te stellen waarbij flexibiliteit, opvolging actiepunten, uniformiteit en overstijgende blik over alle COVM's wordt gewaarborgd.*

Artikel 4, lid 3

COVM Algemeen

Provincie in alle COVM's: *In artikel 4 lid 3 staat dat de secretaris op verzoek van de voorzitter zorgdraagt voor de nodige vergaderfaciliteiten. De toevoeging "op verzoek van de voorzitter" lijkt hier overbodig en komt ook niet overeen met de praktijk. Daarbij kan het uitgelegd worden dat de voorzitter hier iedere keer om moet verzoeken.*

Voorstel om "op verzoek van de voorzitter" te verwijderen in lid 3 van artikel 4.

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Artikel 5

COVM Algemeen

ASC, DHC: Het ASC en het DHC zien graag een toevoeging in de vorm van een Sub 5 waarin specifiek de mogelijkheid tot het laten uitvoeren van onderzoek wordt benoemd. Hier is het verstandig om ook een bepaling en normbedrag/maximum in op te nemen met bepaalde voorwaarden. Zoals waarom vindt dit onderzoek plaats en wat gaat er met de uitkomsten gedaan worden. Dit dient dan in het COVM besproken te worden, eveneens of het onderzoek al eens eerder of op een iets andere wijze is uitgevoerd eventueel op andere commands. Aan de hand daarvan kan, als het gehele COVM instemt, onderzoek worden gedaan.

Artikel 9 Kosten van de commissie

COVM Algemeen

De Provincie in alle drie de COVM's: *In artikel 9 staat dat de commissie een financiële administratie voert en een financieel overzicht levert. Wie zorgt hiervoor, de secretaris? Zo ja, dan voorstel om de commissie te vervangen door de secretaris of expliciet te vermelden dat de secretaris hiervoor zorgdraagt.*

Artikel 9 Kosten van de commissie_lid 1 sub c

COVM algemeen

ASC, DHC: Toevoegen van de bepaling voor de financiering voor het laten uitvoeren van onderzoek (uit artikel 5, lid 5), omschreven in lijn met de tekst bij Artikel 9. Lid 1. Sub B.

Artikel 10 Openbaarheid en archivering

COVM Volkel

5.1.2.e Zou een verwijzing naar de digitale omgeving / website van het COVM hier toegevoegd kunnen worden.

In de vergaderstukken worden nu persoonlijke namen ivm privacy niet genoemd. Hierdoor is ook niet echt duidelijk wie wat gezegd heeft, kan dit wel als vertegenwoordiger hiervoor vooraf toestemming geeft?

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl

Concept Instellingsbesluit, Toelichting

Artikel 3 eerste lid

COVM Volkel

5.1.2.e De omwonenden vertegenwoordiger vanuit Meerijstad, 5.1.2.e heeft in het voortraject al input geleverd bij het tot stand komen van het Concept instellingen besluit en daarbij gepleit om het begrip beperkingengebied ruimer te interpreteren dan alleen de 'Inner Horizontal and Conical Surface' en de funnel. De impact op de leefomgeving is immers veel ruimer. Uiteindelijk kan 5.1.2.e wel meegaan in de keuze om deze definitie van beperkingen gebied op te nemen in het instellingsbesluit, omdat het gemeenten vrijstaat om vertegenwoordigers vanuit de gehele gemeenten voor te dragen, en niet alleen vanuit het beperkingengebied.

Artikel 2 en/of artikel 5

COVM Volkel

5.1.2.e De commissievergadering kan ook gebruikt worden voor een beeldvormende avond/informatie-bijeenkomst. Het onderwerp voor de beeldvorming kan in de COVM-vergadering worden ingebracht/ bepaald.

Secretariaat

Adres

5.1.2.e

5.1.2.e

postadres

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

telefoon

5.1.2.e

email

5.1.2.e

rijksoverheid.nl